

Сталинградская битва

**Källövnningar:
Slaget vid Stalingrad 1942-43**

Kort om slaget

Augusti 1942 till februari 1943

Axelmakternas förluster: 850.000

Sovjetunionens förluster: 1,2 miljoner

Operation Uranus: 19–22/11 1942

Syftet med övningen är att träna förmågan att:

1. värdera källors trovärdighet.
2. använda relevanta begrepp.
3. använda din historiska referensram

 Area of maximum Axis expansion (Sep. 42)

 Neutral Country

WWII Combat Europe

Källa 1: Aleksijevitz, Svetlana (2006)
Intervju med Maria Petrovna Smirnova, sjukvårdsinstruktör, i boken *Kriget har inget kvinnligt ansikte*. Intervjun genomfördes i mitten på 1980-talet.

"Vår 333. division i 56. armén hade intagit en höjd vid infarten till Stalingrad /.../Det blev strid. Stridsvagnar var på väg emot oss, men de stoppades av artilleriet. Tyskarna drog sig tillbaka, men i ingenmansland hade en sårad fänrik vid artilleriet, Kostia Chudov, blivit kvar. De sjukvårdare som hade försökt ta honom därifrån hade blivit skjutna. Två livräddningshundar tog sig dit (det var första gången jag såg några sådana), men de blev också dödade. Då tog jag av mig min öronlappsmössa, reste mig upp och började först tyst men sedan allt högre sjunga en sång som vi hade älskat före kriget: 'Jag tog avsked av dig, som en hjälte ...' Det blev tyst på bägge sidor - både hos oss och hos tyskarna. Jag gick fram till Kostia, böjde mig ner, lade honom i pulkan och drog honom till de våra."

I FOLKGEMENSKAPENS TECKEN!
NORDISKA MOTSTÅNDRÖRELSEN
ALLA TILL FALUN - 1 MAJ 2017

HEM MOTSTÅNDRÖRELSEN NORDFRONT NORDFRONTFÖRLAG MOTSTÅNDSMEDIA TIPSA OSS

NORDISKA MOTSTÅNDRÖRELSEN - SVERIGE
NORDFRONT
Simon Lindberg
Motståndsrörelsen
i Sverige år 2016

NYHETER MOTSTÅNDRÖRELSEN VÄRLDSÅSKÄDNING KULTUR HISTORIA NATUR SAMHÄLLE VETENSKAP LIVSSTIL RADIO

Källa 2: En artikel på www.nordfront.se med rubriken "Hitler och Tredje riket", publicerad av "Redaktionen", 2016-04-20.

"Till den tyska sommaroffensiven 1942 hade Hitlers planer förändrats. Målet för denna offensiv var inte att ta Moskva utan de viktiga ryska oljefälten i Kaukasus. Under sensommaren nådde man staden Stalingrad, där en mycket hård strid utkämpades. Här skulle de tyska trupperna lida sitt första stora nederlag när förrädaren Friedrich Paulus kapitulerade med hela den tyska 6:e armén. Efter nederlaget i Stalingrad ansåg den tyska ledningen att det inte fanns någon anledning att försöka släta över misslyckandet. Tvärtom ville man tala klarspråk till det tyska folket. Tysklands propagandaminister, Goebbels, höll den 18 februari 1943 sitt berömda tal om det totala kriget där han uppmanar folket att slåss till sista blodsdroppen."

Berlin:

Ryska kvinnor delta i striden om Stalingrad.

Från Dagens Nyheters Berlin-
korrespondent

IVAR VESTERLUND.

BERLIN, torsdag.

De häftigaste striderna på östfronten utkämpas nu, enligt vad man förklarar på militärt håll i Berlin, i Voronezjområdet. Väster om stödjepunkten sätta ryssarna utan uppehåll in sega och häftiga angrepp, vilka de tyska försvararna dock hittills lyckats värja sig mot. Ryssarna försöka uppenbarligen att bryta sig igenom de ställningar som tyskarna intagit efter det de dragit sig tillbaka från Voronezj och gjort sin frontförkortning.

Nya ryska angrepp ha satts in i området mellan Manytj och Kaukasus. Är ett visst lugn rått under de senaste dagarna. Häftiga strider ha nu åter lammat upp, men de ryska angreppen ägas ha avvärrats. Ryssarna förklarar heller i någon större grad ha lyckats störa de av den tyska arméledningen vidtagna åtgärderna för att förkorta fronten i detta område. Omgrupperingen av de tyska stridskrafterna har till syfte att säkra Rostov mot det koncentriska angrepp som ryssarna iktat mot staden.

I Stalingrad fortsätta de tyska soldaterna alltjämt sitt hjältemodiga motstånd. Fiendens granater regna

nu natt och dag över staden, förklarar man, och över denna ligger en formlig eldkupol. Ryssarna angripa den med sina tyngsta bomber och sitt grövsta artilleri, och på dagen utsättes varje tysk soldat som visar sig för gevärseld. På rysk sida uppträda omväxlande elittrupper och rödarmister, 17-åringar och skadade, som alla ha gevärs i hand. Även ryska kvinnor delta i striderna. De betjäna framför allt de lättare luft-

värnspljäserna. Man förklarar emellertid att det tyska försvaret i Stalingrad alltjämt binder starka ryska krafter och spärrar viktiga tillförselvägar för de ryska trupperna längre väster ut.

Våldsamma anfall i västra Kaukasus.

BERLIN, torsdag.
T.T. fr. D.N.B. Internationales Informationsbüro meddelar om läget vid

IVAR VESTERLUND

Källa 3: Vesterlund, Ivar "Ryska kvinnor delta i striden om Stalingrad" i *Dagens Nyheter* 1943-01-29.

Om källa 4: Utdrag ur Hitlers tal 8 november 1942 i Bürgerbräukeller i München till veteraner inom nazistpartiet.

"Jag ville nå Volga /.../ för att vara exakt, vid en speciell plats, vid en speciell stad. Av en tillfällighet bar den namn efter Stalin själv. Men tro inte att jag marscherade dit bara av det skälet; det var för att den har en mycket viktig ställning ... Jag ville inta den, och ni ska veta att vi är ganska nöjda, vi har så gott som tagit den! Det finns bara några mindre bitar kvar. Några säger: 'Varför tar de den inte snabbare?' Det är för att vi inte vill ha ett andra Verdun och föredrar att uträtta arbetet med mindre stormgrupper. Tiden har ingen betydelse. Inga fler skepp stävar uppför Volga. Och det är det avgörande."

Källa 5: Del av en panoramamålning med titeln "Fascistarméernas nederlag vid Stalingrad". Målad 1985 av en grupp konstnärer till 40års jubiléet av segern i "Det stora fosterländska kriget". Målningen finns på ett museum i Volgograd.

Källa 6: Fabriken Grudinina som bombades under striderna. Efter kriget beslöt man att ruinerna fick vara kvar som ett monument över kriget och striderna. Fabriken är idag en del av Volgograds museum.

Källa 7: Sista breven från Stalingrad

De sista breven som skickades från den tyska armén i Stalingrad till Tyskland. Breven nådde aldrig sina mottagare utan innehållet analyserades, därefter arkiverades breven.

"... Så nu vet Du alltså att jag inte kommer tillbaka. Berätta det för föräldrarna på ett skonsamt sätt. Jag är djupt skakad och tvivlar på allt. En gång var jag stark i tron; nu har jag förlorat både styrka och tro. Mycket av vad som försiggår här har Jag ingen kännedom om , men den smula som jag känner till är allaredan för mycket för att kunna uthärdas. Mig skall man inte inbilla att kamraterna dör med 'Tyskland' eller 'Heil Hitler' på läpparna. Att folk dör här skall verkligen inte bestridas; men deras sista ord gäller 'mor' eller också är det ett rop på hjälp. Jag har sett hundratals soldater stupa, många av dem har varit mina kamrater i Hitlerjugend. Men alla har - såvitt de över huvud taget kunnat - skrikit på hjälp eller ropat namnet på en människa, som ändå inte kunnat hjälpa dem."

Сталинградская битва: источник критики

Begrepp	Kortfattad betydelse
Andrahandskälla	Källa som traderats i flera led. (Se sekundärkälla)
Användbarhet	Om källan är användbar utifrån dina frågor (se relevans).
berättande källa	Är en berättelse om något, t.ex. ett protokoll eller en dagbok.
förstahandskälla	En källa som bevittnat det den beskriver, t.ex. slaget vi Stalingrad.
kvarleva	Är en rest efter något, t.ex. ett fingeravtryck, en krukskärva.
närhet	Om källan är nära i tid och rum det den beskriver.
Oberoende	Opåverkade källor som oberoende av andra
primärkälla	Ursprungskälla, synonym till "förstahandskälla".
relevans	Om källan är relevant för det du vill ha reda på.
samtidighet	Se "närhet". Är källan nära i tid och rum det den beskriver.
sekundär källa	Källa som traderats, t.ex. en andrahandskälla.
Tendens	Om källan ger en falsk eller starkt förvrängd bild av det beskrivna.
äkthet	Om källan är vad den utger sig för att vara.

Din uppgift

- Tänk att du ska skriva en uppsats om slaget vid Stalingrad.
- Analysera källornas trovärdighet med hjälp av begrepp!

	Fördelar	Nackdelar
Källa 1		
Källa 2		
Källa 3		
Källa 4		
Källa 5		
Källa 6		
Källa 7		